

UKKi kakUKK

ÖNKORMÁNYZATI, KÖZÉLETI ÉS KULTURÁLIS HÍRLAP

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

ELSŐSEGÉLYNYÚJTÓ TANFOLYAM

2014. április 3-án 15 órakor az iskola ebédlőjében Elsősegélynyújtó interaktív tanfolyamot tart Kovács Tibor a sümegi Mentőállomás vezetője.
A részvétel INGYENES!

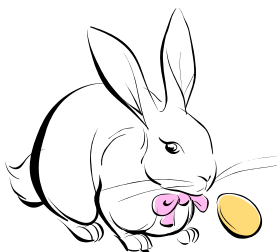
A tanfolyamot az Önkormányzat finanszírozza a TÁMOP 6.1.2 Egészségre nevelő pályázat keretében.

EGÉSZSÉGTORNA

*2014. április 14. (hétfő) 17 órától minden hétfőn és pénteken
Egészségtornát tartunk a tornateremben!
Minden korosztályt szeretettel várunk! A részvétel INGYENES!*

Az Egészségtornát 25 alkalommal az Önkormányzat finanszírozza a TÁMOP 6.1.2 Egészségre nevelő pályázat keretében.

Mozogni jó! Egészségére!

HÚSVÉTVÁRÓ JÁTSZÓHÁZ

2014. április 11-én (péntek) 14 órától

várjuk a „kicsiket és nagyokat” az Iskola Ebédlőjébe, ahol Húsvétváró

ötletekkel várunk minden kedves érdeklődőt!

Böjt előhava

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

Startmunkaprogram

A tavasz beköszöntével a közfoglalkoztatási programban az ültetések kapják a fő szerepet. Márciusban az orvosi rendelőnél lévő ingatlanon létrehoztuk a málna-ültetvényt és a Széchenyi utcában a homoktövis-ültetvény mellett bodzát ültettünk, temető melletti területen és a Kossuth u. 89. szám alatti ingatlanon több ezer energia-akáccsemetet kerül ültetésre. A tornateremnél alakítjuk ki a zöldséges kertet, mely az önkormányzat által fenntartott konyhára fogja a zöldségeket biztosítani. Amint végeztünk az ültetéssel, kezdjük a zöldterületek rendezését (fűvágást) és a faaprítást.

Tavaly a temető melletti területen elültetett akáccsemetéket a hőség és mezőgazdasági gépek tönkretették. Idén újra beültetjük a területet. Kérem a tisztelt lakosságot, ha valaki észleli, hogy az akáccsültetvényre traktorokkal behajtanak, akkor azonnal jelezze felém személyesen vagy telefonon az esetet, hogy időben tudjunk intézkedni. Segítségüket előre is köszönöm!

Falumegújítási támogatás

A pályázat keretén belül elkészült az orvosi rendelőnél a bejáró térkövezése és az udvarban padok és szemetes elhelyezése. Ezen kívül a Sportcentrumban (óvodánál) 90 %-osan megvalósítottuk a pályázatban foglaltakat: virágládák, hulladékgyűjtők, információs tábla, asztalok és padok elhelyezése, nappal működő világítás biztosítása és parkosítás. A napokban kerül helyére még 2 bográcsozó, mellyel teljesen kész lesz a fejlesztés.

Konyhai kisegítő állás betöltése

Szita Károlyné nyugdíjba vonulása miatt az Önkormányzat meghirdette a konyhai kisegítő munkakört. Három helybeli jelentkező közül a Képviselő-testület Tóth Péternét választotta, aki 2014. április 1-től tölti be a munkakört.

A Képviselő-testület nevében ezúton szeretném megköszönni Szita Károlynénak az elmúlt évtizedekben nyújtott munkáját! Kívánunk neki aktív, boldog nyugdíjas éveket!

Komendánt Irén
polgármester

HIRDETMÉNY

MAGYARORSZÁG KÖZTÁRSASÁGI ELNÖKE KITŰZTE AZ ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐK
2014. ÉVI VÁLASZTÁSÁT.

A SZAVAZÁS NAPJA: 2014. ÁPRILIS 6. (vasárnap)

A SZAVAZÁS 6.00 ÓRÁTÓL 19.00 ÓRÁIG TART.

Helyszín Ukk településen: Általános Iskola Ukk

NÉVJEGYZÉK

A magyarországi lakcímmel rendelkező választópolgárok automatikusan felkerülnek a központi névjegyzékbe. A szavazóköri névjegyzékben szereplő választópolgárok a névjegyzékbe történt felvételükről értesítőt kapnak. A névjegyzék a helyi választási irodában (polgármesteri hivatalban) tekinthető meg.

SZAVAZÁS

A magyarországi lakcímmel rendelkező választópolgár személyesen szavazhat. A szavazás napján lakóhelyétől távol tartózkodó választópolgár belföldön az általa megjelölt településen átjelentkezéssel, külföldön Magyarország külképviseletein adhatja le szavazatát.

Szavazni egy egyéni választókerületi jelöltre és egy országos listára lehet.

Az országgyűlési választáson nemzetiségiként regisztrált választópolgár pártlista helyett nemzetiségi listára szavazhat.

Részletes tájékoztatásért forduljon a polgármesteri hivatalban működő helyi választási irodához, vagy látogassa meg a www.valasztas.hu weboldalt.

Helyi Választási Iroda

NOSZTALGIA

Népi időjósítás

Március

„Sándor, József, Benedek, zsákba hoznak meleget”

A tavasz első hónapjáról azt mondják: „Ha böjtmás hava száraz, Szent György hava nedves”, azaz esős áprilist jelez a csapadék nélküli március. S rámutat az egész esztendőre, a néphit szerint amennyi köd van márciusban, annyi lesz a zápor is.

Franciska napja (**márc. 9.**) viszont magára a hónapra jelez: milyen az idő ekkor, olyan lesz az egész március. A **10-dike** még ennél is erősebb jósló: annak időjárásához hasonlít a következő negyven napé. Vetszik a meleghez **Józseffel (márc. 19.)**, mivel az is negyvenes időjósító. A „Sándor, József, Benedek, zsákba hoznak meleget” igazát bizonyítók közül **Benedek (márc. 21.)** ugyancsak hosszabb távra jelez. A népi megfigyelés szerint, ha ezen a napon dörög az ég, negyven napig szárazság következik. **Gyümölcsoltó Boldogasszony** napja (**márc. 25.**) is felsorakozik a negyvenesek közé: ha ilyenkor megszólalnak a békák, a csizió szerint még negyven napig hidegre lehet számítani.

Április

„A Szent György havi eső kergeti a fagyot”

Április a „hét tél, hét nyár” időszaka, amikor az időjárásban szinte minden előfordulhat: a tikkasztó forróság éppúgy, mint a virágszirmokat megdermesztő, hirtelen haragú hózápor, vagy a zsenge növényeket fenyegető, erősebb hajnali lehülés. Az időjárásban legszesélyesebb hónapot a jó gazda különösen figyeli, s akkor örül, ha az csapadékos, mert azzal bő termést jelez. A Szent György havi eső ugyanis „kergeti a fagyot”, viszont esős májust jósl.

Vilmos napját (**ápr. 6.**) sokfelé szemmel tartották a népi megfigyelők, s ha ezen a napon eső esett, abból bizony a babonát sem nélkülözve, szűk esztendőt jósltak. Az esztendő századik napja, a **Gyuláé (ápr. 12.)** ugyancsak rámutató: milyen az időjárás ekkor, annak ellenkezője várható a következő negyvenen. **Márk** napján (**ápr. 25.**) a fülemüle énekére javallott figyelmeztetni, ha megszólal, szép tavaszt ígér. **Április utolsó napja**, ha jó időt hoz, vele hozza a jó termést is, ha meg rossz az idő, viszi a hasznot.

Húsvéti jelképek, szimbólumok

Barka

A barka bolyhos virágainak különleges gyógyerőt tulajdonítottak a régiek. Ha a családi tűzhelybe dobták, megóvta a házat a bajoktól, lenyelve pedig gyógyszerként elmulasztotta a torokfájást.

Bárány

A legősibb húsvéti jelkép a bárány. Eredete a Bibliában keresendő. Az ótestamentumi zsidók az Úr parancsára egyéves hibátlan bárányt áldoztak, s annak vérével bekenték az ajtófélfát, hogy elkerülje őket az Úr haragja. A húsvéti bárány Jézust is jelképezi. A Bibliában Krisztus előképe volt az a bárány, amelyet a zsidók Egyiptomból való kimenetelük alkalmával ettek, és amelyet nap mint nap feláldoztak a jeruzsálemi templom oltárán.

Az Újtestamentumban Jézus Krisztus az emberiség váltságára jött a földre: „Krisztus a mi bárányunk, aki megáldoztatott értünk”.

Nyúl

A másik húsvéti állat, a húsvéti nyúl megjelenésének magyarázata már jóval nehezebb. Az ünnep termékenységgel kapcsolatos vonatkozásában magyarázat lehet a nyúl szapora volta. Mivel éjjeli állat, a holddal is kapcsolatba hozható, amely égítest a termékenység szimbóluma. Nyúl és tojás ősi kapcsola-

lata a kutatók szerint a germán hagyományok alvilági istennőjének legendájában jelenik meg: eszerint a nyúl eredetileg madár volt, s az istennő haragjában négy lábú állattá változtatta. E különös tulajdonságú állat hozzánk is német közvetítéssel került, de kialakulását homály fedi.

Az is lehet, hogy tévedésről van szó, mert régen egyes német területeken húsvétkor szokás volt gyöngytyúkot ajándékozni tojásaival együtt. A gyöngytyúk német neve Haselhuhn, röviden Hasel. A félreértés abból is eredhet, hogy németül a nyúl neve Hase. Mindenesetre a tojáshozó nyúl igen népszerűvé vált, a múlt század végén a képes levelezőlapok elterjedésével igen sokfelé eljutott.

A tojás

A tojás az élet újjászületésének, a termékenységnek legősibb jelképe. Bármilyen kicsi is, képes a világegyetem nagyságát s az élettelenből az élőbe való átmenet rejtelmét jelképezni.

Fontos szerepe van a húsvéti étrendben is, de a tojások színezése, díszítése is régi korokra nyúlik vissza. A leggyakrabban használt szín a piros, magyarázatát a színek mágikus erejébe vetett hit adhatja. A pirosnak védő erőt tulajdonítottak. A tojások piros színe egyes feltevések szerint Krisztus vérének jelképezi. A tojásfestés szokása, s a tojások díszítése az egész világon elterjedt.

A tojásfestés népszokásként elsősorban Kelet-Európában maradt fenn a 21. századig. Eredetileg egyszínűek voltak, pirosas színüket növényi festőanyagoktól kapták. Erre szolgált a vöröshagymahéj, a börszöny, a bíbortetű. Később kialakultak a feliratos tojások. A díszítést viasszal „írták” a héra, melyet festés után lekapartak. Lehetett a szöveg név, üzenet, esetleg a keresztény jelképek valamelyike. A minták ismerői tojásfestéssel foglalkozó asszonyok voltak, akiktől a lányok megvásárolták azokat.

Magyarországon a festett, díszített tojás ajándékozása elsősorban a húsvéti locsolóudvarhoz kapcsolódik. A díszített tojások festésének formái, a minták elrendezése tájegységenként változott. A nálunk leggyakrabban használt minták geometrikusak. A tojást hosszanti vonalakkal két, majd négy mezőre osztották. A hosszanti vonalak számának növelésével 16 mezős osztás is van, de igen ritkán. Ezt a művészetet ráamázásnak nevezik. Az így kialakított, majdnem háromszögletű mezők alkotják a geometrikus vagy virágdíszítés kereteit. Néha az osztóvonalakon is díszítenek. A díszítmények lehetnek: tulipános, fenyőágas, rózsás, almás stb. A díszített tojás neve hímes tojás, s magát az eljárást tojás hímezésnek nevezik.

Különböző tojásgyűjtő népszokások vannak, melyek célja, hogy a legények minél több tojáshoz jussanak a tojásjátékokhoz. Egyik ilyen játék például a Kecskemét környékén ismert tojásütés, tojás-koccintás. Ketten egymással szemben állva a tojásokat egyre erősebben összeütögetik, s az nyer, akié épen marad. Másik játék a tojással való labdázás. Úgy tartották, hogy aki a feléje dobott tojást eljti, még egy esztendeig nem leli meg a párját.

Romániában a látogatók vitték a gazdának a tojást, megütögették vele, s közben köszöntést mondtak: „Krisztus feltámadott”. Voltak azonban különleges felhasználásai is a tojásnak. Igen sok helyen szerepeltek a tojások, mint szerencsét hozó amulettek.

A görögök azt a tojást, melyet a tyúk először tojt nagypénteken, varázserejűnek tartották.

Német hiedelem szerint, húsvét reggel egy tojáson átnézve meg lehet látni a benne táncoló bárányt. Jóslásra is használták a tojást: ha nagypéntek éjjelén feltörték, s egy pohár vízbe csurgatták, a formája megmutatta, milyen lesz a jövő évi termés. Volt, ahol a lányok tojás héjat tettek a küszöbre húsvét előtti este, hogy megtudják, mi lesz a férjük foglalkozása. Ugyanaz lesz, mint az első férfi, aki belép a házba.

A tojás, a belőle kikelő madárral, a sírjából feltámadó Krisztust is jelképezi, amellet, hogy a termékenység ősi jelképe is. A téli időszak utáni első tojások éppen húsvét idejére estek, valószínűleg ezzel függ össze, hogy az emberek a tavasz érkezése feletti örömeiket a tojások kifésztésével, hímezésével fejezték ki.

Kizmus Vera

KÖZÉLET

GYÁSZJELENTÉS

Fájó és megrendült szívvel tudatjuk minden ukki lakossal,
hogy szeretett testvérünk **Szekeres Józsefné**
2014. március 1-jén elhunyt!

Emléke örökké a szívünkben él!

Nyugodjon Békében!

UKKi kakUKK szerkesztősége

GYÓGYNÖVÉNYROVAT

Medvehagyma

A tavasz első hírnökei közé tartozik a medvehagyma. Régi magyar neve sásihagyma, poszhagyma. **Levelei élénkzöldek, fényesek, hosszúnyelűek, lándzsa alakúak, hasonlítanak a mérgező! gyöngyvirágéra.** Hosszú-kás hagymáját fehér, átlátszó hártya, buroklevél fedi. Sima, világoszöld szára két levél közt hozza virággömbjét. Az ernyős virágzatban csillagszerű kis liliumvirágok helyezkednek el. A szár 30 cm-re nő meg.

A medvehagyma csak humuszban gazdag, árnýékos ligeterdőkben, források mentén, nálunk főleg bükkösökben a hegyvidékeken terem. Erőteljes fokhagymaillatát már messziről megérzi az ember, még mielőtt meglátná. Ettől a szagtól kapta a vadfokhagyma nevet, s ez az, ami biztonsággal kizárja, hogy összetéveszszük a gyöngyvirág vagy a mérgező őszi kikerics levélzetével.

Általánosan javallt tavaszi salaktalanításra, krónikus bőrbajoknál (vértisztító), valamint gyomor és bélrendszer-tisztító hatású, **de használata előtt** mindenképpen **kérjük ki a házi orvosunk véleményét!**

A medvehagyma áprilisban-májusban virágzik nálunk. Hatalmas gyógyerő szunnyad benne, és a nép azt tartja, téli álmuk után a medvék is ezt keresik, hogy gyomrukát, beleiket és vérüket megtisztítsák vele. A medvehagyma tulajdonságai lényegében megegyeznek a mi fokhagymánkéval, ám gyógyereje jóval nagyobb. Ezért különösen alkalmas a szervezet tavaszi salaktalanítására, és elősegíti az idült bőrbetegségek gyógyítását is.

Mivel a levelek hatása szárított állapotban gyengül, a tavaszi kúrához frissen használjuk. Feldarabolva vajjas kenyérre szórhatjuk, egészen apróra vágva (nyersen) megfűszerezhetünk vele levest, burgonyát, tésztát és más ételeket is, amelyeknek az ízét egyébként petrezselyemmel javítanánk. A medvehagyma leveleiből salátát (és főzeléket is) készíthetünk.

Mivel nagyobb mennyiségben fogyasztva csípős ízt ad, amikor főzeléket csinálunk belőle, keverjünk hozzá csalán leveleket.

A zsenge leveleket áprilisban és májusban kell szedni, tehát még a virágzás előtt, a hagymáját nyár utóján és ősszel. A medvehagyma hagymáját ugyanúgy használhatjuk fel, mint a fokhagymát. Érzékeny gyomrú egyének a növény levelét és hagymáját vágják össze apróra, öntsék le meleg tejjel, s csak két-három órai áztatás után fogyasszák kortyonként.

A medvehagyma igen kedvezően hat a gyomorra és a bélrendszerre. Ajánlható gázképződéssel és kólikával járó akut és krónikus hasmenés ellen ugyanúgy mint szorulás esetén, amit a belek görcsös összehúzódása vagy renyhesége okoz. A medvehagyma hamar kihajtja az emberből a bélférgeket, még az orsógi-lisztát is. A bélműködés javulásával megszűnnek azok a panaszok is, amelyek különösen idős embereknél valamint a mértéktelenül evőknél a belek túltelítettsége vagy lanyha működése következtében lépnek fel.

A medvehagyma fogyasztása enyhíti a gyomor okozta szívdavarakat és álmatlanságot, valamint az artériák elmeszesedéséből vagy magas vérnyomásból eredő panaszokat, mint pl. szédülés, fejfájás. A magas vérnyomás lassan szűnik meg.

A medvehagyma-bor csodálatos orvosság azon idős emberek számára, akiket mellkasi elhurutosodás következtében nehézlégzés kínoz. Idült köhögésre is jó, mert oldódik a váladék és ezzel szűnik a légszomj. Az idős korban oly gyakori tüdőköp és vízköp esetében is a legmelegebben ajánlható gyógyszer.

A frissen felhasznált levelek tisztítják a vesét és a húgyhólyagot, elősegítik a vizelet ürítését. Felbecsülhetetlen értékű vértisztítószer, amely mindenekelőtt a krónikus bőrbajok kezelésénél vált be. A svájci természetgyógyász és gyógyfüves lelkész, Künzle különösen dicsérte ezt a növényt; "Az egész testet megtisztítja, kihajtja a belőle a megrekedt, kóros anyagokat, egészségessé teszi a vért, kiűzi és elpusztítja a mérgező anyagokat.

Az örökké betegeskedő embereknek, a sömörös, pattanásos, korpázó arcőrűeknek, a reumásoknak és görvélykórosoknak úgy kellene tisztelniük a medvehagymát, mint az aranyat. Nincs a földön még egy olyan növény, amelyik ennyire hatásosan tisztítaná a gyomrot, a bélrendszert és a vért, mint ez.

Felhasználási módok:

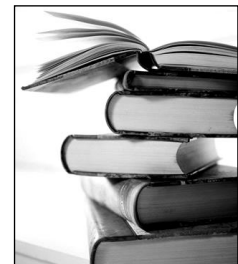
- **Fűszerként:** a friss medvehagyma-leveleket apróra vágjuk, mint a metélőhagymát vagy a petrezselymet, és kenyérre, levesbe, salátára, húsételre szórjuk.
- **Medvehagyma-eszencia:** az apróra vágott leveleket vagy hagymafejeket lazán üvegbe töltjük, 38-40%-os gabonapálinkával vagy egyéb házilag főzött pálinkával felöntjük és 14 napig melegen (a napon vagy kályha közelében) tartjuk.
- **Medvehagyma-bor:** az apróra vágott levelekből egy maréknyit, kb. 1/4 liter fehérborban rövid ideig felforralunk. ízlés szerint mézzel vagy sziruppal édesítjük és napközben apránként kortyolunk az így nyert borpárlatból.

Türr Tamás

KÖNYVTÁRI NYITVA TARTÁS

Április hónapban:

Április 01. (kedd): könyvtár + börze
 Április 04. (péntek): könyvtár
 Április 08. (kedd): könyvtár
 Április 11. (péntek): könyvtár

Időpont: 14.00-tól

Helyszín: Ukk Község Könyvtára

ÁPRILIS HÓNAP PROGRAMJAI

Április 11.
(péntek):

Magyar
Költészet
Napja

Április 11. (péntek): húsvétváró játszóház

Időpont: 14.00-tól

Helyszín: Ukk Iskola Ebédlője

UKKi kakUKK

Szerkesztette: Kizmus Vera, Komendánt Irén, Türr Tamás

Ötletgazdák, újságírók: Kizmus Vera, Komendánt Irén, Türr Tamás

Ötleteiket, véleményeiket a www.ukk.ujsgag@citromail.hu e-mail címre várjuk sok szeretettel!